

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KOZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. <i>Készenlétek nem adnak vissza.</i>	Előfizethetni a kiadóhivataltan és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolós szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr Nyilttér soronkint 50 kr. Többzöri hirdetéseknel engedmény

A frázis.

(y) Száz és néhány év előtt még nem igen ismerte a világ a frázis hatását. Az első frázis, mely általánosan hatott, ott született Franciaország szívében, a „szabadság, egyenlőség, testvériség” háromságában. Mily gyönyörű három szó, s mily borzalmas undorító eredménye lett: kiolvashatjuk a francia nagy forradalom történetéből. Az 1793-ik és előző éveinek páratlan büntényei mind a „szabadság” nevében követettek el; az „egyenlőség” szimboluma lett a nyaktilló, a „testvériség”-é a legvadabb osztálygyűlölet.

Akár merre követjük az első világraszóló frázist — térdig vérben gázolunk. Soká tartott míg magokhoz tértek, de csak a nemzetek legjobbjai s míg belátták, hogy igazán szabad csak az lehet, ki az erkölcsben szelleme korlátozóját tudja uralni, az egyenlőség és testvériség érzelmeit csak az ápolhatja. kit a kereszténység szelleme hat át.

Midőn a „szabadság, egyenlőség testvériség” többet pusztított világszerte akár a dőghalál, egyelőre a kimerültség dermedtsége szállta meg az egész emberiséget, s tán betellett volna már ez egy frázissal is, ha az akkori speciális sajtó nem állít számára meleg ágyat, melyben lappangva tovább tenyészhetett. Innen aztán lassan, de biztosan minden-hova befurakodott a frázis, még a katedrara is, a honnan generációkat hajlíthattott le az igaz utról. Nem a gőz, nem a villamosság, hanem a *frázis századát éljük* és Thiers legelevenebbjére talált, midőn mondá: „A frázis az, mi minket öl.” És valóban öl; céljai szerint megöli a lélek önálló működését, az emberi szív istenadta érzelmeit, az ész kutató, bíráló ösztönét, ítélőképességét; minél hangzatosabb, annál nagyobb terrorizmust gyakorol a kedélyekre s akaratdermesztő hatalma bamba gépet csinál az Isten képére és hasonlatosságára alkotott emberből.

Előbb a frázis csak a *demagógia eszköze volt a fenállott hatalom ellen*; bele kiáltotta a tömegbe és a zagyva visszhangból újabb frázist. „A nép szava — Isten szava” tudott csinálni. Pedig soh'se volt az a nép szava, csupán a tömeg lehangosabb toroku kolomposaié. A folyton vibráló démosz szava nagyon hangos ugyan, Isten szavához azonban egy cseppet sem hasonlíthat, mert mindig érthetetlen. És sajnos, a szellemben szegény tömeggel — a gondolkozó művelt elemek gyáva és ideges részét is mindig együtt szuggerálta a frázis.

Végre megsokalta a hatalom a demagógia üzemleit s megzabolozására az általános hadkötelezettség behozatalával létesítette a katona-államokat s ezzel mindenkorra elzárta a régi értelemben vett forradalom utját.

Ekkor lett volna a helyes időpont az emberiséget a józan ész hűn követő, ideálisabb célok felé hajló mindent nemesebítő erős és szent akarat uralma alatt álló törvény és igazságosztással kormányozni s ezzel örökre megsemmisíteni a frázis bontó erejét. De mivel sem elég komolyság, sem elég bátorság, de tán elég jóakarát sem volt meg a kormányokban, hogy ezt megselekedjék, inkább a könnyebb vége után nyultak. — Ha a frázis a demagógiának szolgált, miért ne szolgálhatna nekik is épen úgy, sőt hathatósabban, mert hiszen a frázis hatalmát majd tekintélyök hatalma is öregbíti? És így lön! Meg nem semmisítették, csak szekvesztrálták saját javokra.

Innen fogva egy-egy gyújtó frázis segítségével felülről hirdettetett a *felforgatás tana* és oda fönn *törvénynyé emeltett az újítás*.

A hol hibás egy gerenda, felgyújtják ma az egész szolid házat, hogy új — viskót építsenek helyette az állami mindenhatóság nagyobb dicsőségére.

Magyar hazánkban, hol egy ihletett férfit egyetlen szava létesítette a magyar akadémiát, hol egyetlen országgyűlési

ülésen magok a jobbagyartók felszabadították jobbagyaikat, hol fel sem sorolható számok azon áldozattal kapcsolatos alkotásoknak, melyek csak azért létesültek, mert a haza, a nemzet üdve így kívánta, — ez országban frázisra soha sem volt szükség, ha oly újítások előzattak, melyek *valóban* áldást hoztak reá. Mégis miért honosodott meg tehát nálunk a frázis?

Mert ugynevezett államtérfiaink részben elvesztették, részben soh'se bírták a régi büles alkotásoknak történeti és erkölcsi okaihoz való érzéket; nem értették meg a multnak azon precíz szabályait és intelmeit, melyek apáinknak mindig megbízható, igaz utbaigazításul szolgáltak arra, miként intézzék jelenök sorát, hogy az biztos legyen, miként kössék össze a szükséges újítást az elavulttal akként, hogy a folytonosság meg ne szakitassék s arra gáncsot senki soha ne vethessen. Mivel ezt nem értették, miért a szomszédok öblös kaptafájára érzésközlő az arányos, idomos magyar koluznust?

E természetellenes manipulációhoz volt szükséges a frázis és a kormány félhivatalosai és rendelkezési alaplól fentartott egyéb zuglapjai három év óta gyártják az egyházipolitikai törvényjavaslatok utja egyengetésére. E frázisok nem voltak ugyan francia mintára szellemesek, de voltak ugyan annál elvetemültebbek. Bizonyíték reá: miként adták ki a főrendiházi ülések alkalmával a muzeum kert előtt azok, kik a jelzett forrásokból bevették.

Legyünk reá elkészülve, hogy bő frázishullás lesz ezután is az ujjon kike-ményített kormányparti sajtóból, az országházból s annak vörösbárony karszékeiből; de vigasztalódjunk! — Láttuk a képviselői beszámolóknál, hogy még az a sok frázis sem tehetett kárt a magyar nemzetben; mert eddig tényleg csupán a kozmopolitákat bolondította el.

A költségvetési vita.

A költségvetési vita magasabb nívóra emelkedett, mint ezt a vita első napján sejteni lehetett. Hétfőn úgy látszott, hogy a vita csak rövid időre fog tartani és mintha a kormány az idén megmenekülne azon heves támadásoktól, melyeket az ellenzék az előző költségvetési viták alkalmával ellene intézni szokott. H e g e d ű s Sándor előadó a pénzügyi bizottság általános jelentésének paraphrazisával vezette be a vitát, melyből a kormány által előidézett közgazdasági mizériák felemlítését teljesen mellőzte, valószínűleg a kormány iránt való gyengéd kiábrándulás miatt. Utána a függetlenségi és 48-as párti Molnár József visszautasította a költségvetést és kifejtette pártja gazdasági programját, mely az agrárpolitika alapján áll. A következő szónok, a nemzeti-párti Horánszky Nándor tisztán pénzügyi szempontból bírálta meg a költségvetést s az ellenzék élénk tetszése mellett azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a pénzügynek szilárdaságba vetett hit nem a valóságban, hanem Wekerle tuzó optimizmusán alapul. A kormánypárti szász Schreiber János megszavazza ugyan a költségvetést, de egyúttal kijelentette, és ezzel igazolta már hetekkel azelőtt közölt hírlírást, hogy t. i. a *szászok támadására nem számíthat a közgazdasági reform*, ha autonómiájukat tiszteletben nem tartja.

Kedden a nemzeti párti Bujánovich Sándor büszkén vallotta magát agráriusnak. Végig ment a kereskedelmi viszonyokon, éles bírálat alá vonta a vasuti politikát és kimutatta, hogy vám- és kereskedelmi szerződéseinkből kifolyólag szinte elviselhetlen terhek nehezednek gazdasági életünkre. Darányi Ignác teljesen a kormány agyafurtsága alapján azt igyekezett bizonyítani, hogy az agráriusok nemcsak gazdasági, hanem más politikai szempontból is opponálnak a liberális kormányának, és hogy az agrár mozgalom az ipar ellen irányul.

Ezen ráfogásokra azonnal megfelelt Károlyi Sándor gróf, ki higgadtan, tár-

gyilagosan mutatott rá azon súlyos hibákra, melyeket a kormány az ország gazdasági érdekei ellen elkövet és a melyen segíteni sem akarata, sem képessége nincs. Különösen foglalkozott a vámvisszaadékokkal, melyeket a román buzával üznek s a nagy malmoknak adott kedvezményes őrlési engedélylyel, mely ugyszólván teljesen kiszorítja a kismalmokat. Rámutatott arra is, hogy a világpiacon domináló s a kormány által dédelgetett merkantilizmus bürze csinálja az árakat és hogy jelenlegi vámszerződéseink csak veszedelmes befolyást gyakorolnak az országra.

Utána A brányi Kornél mondta el a vita első, szigorúan vett politikai beszédét. A kormány felseleggel dolgozik a pénzügyi téren és feleslegekkel az egyházpolitika téren. Elitéli nemcsak a kormányt, mely vabanquót játszik az egyházpolitikában s a függetlenségi pártot, mely a kormányt ebben támogatja. Ma még annyi hatalma sincs a kormányának, hogy a harcot, melyet előidézett, befejezze. Veszedelmesnek tartja a katolikusok folytonos bántalmazását, mert ez nagyonis megboszulhatná magát. Sürgeti az autonómiát és a közigazgatási reform megvalósítását is, mert most sokkal több konfliktus fog felmerülni mint azelőtt.

Az ellenzék számos tagja abban az esetben, ha a kormány a vita folyamán megtámadja a katolikusokat, igen heves támadásokat szándékozik intézni a kormány ellen.

BELFÖLD

A szentesítés. Erdékesen és találóan jellemzi a Vatorlandban egy magyar politikus azon eszközöket, melyekkel a Wekerle-kormány él. „A polgári házasságról szóló törvény szentesítése — írja a magyar politikus — tudvalegöl némi akadályokba ütközik. Ezuttal ismét csak Kossuthnak kell segíteni. Azt mondják ugyanis: a szentesítésnek hamar meg kell történnie, hogy a kormány aztán energikusan lépessen fel Kossuth Ferencel szemben. Más szavakkal: A polgári házasságot a parlamentben Kossuth Lajos vitte keresztül, a szentesítést azonban Kossuth Ferencnek köszöni, mert ő miatta tör-

tént a szentesítés Bécsben, minthogy ott annyira megijedtek Kossuthtól, hogy az örült törvényeket inkább azonnal szentesítették.“ — Nekünk úgy rémlik, mintha a kormány még két héttel azelőtt egészen más érvekkel sürgette volna a szentesítést. Mintha akkor azt mondta volna a kormány: a szentesítésnek még a hátralevő javaslatok második förendiházi tárgyalása és a költségvetési vita előtt okvetlenül meg kell lennie Mégis csak kitűnően tud megalkudni a kormány a helyzettel! A szentesítésről különben az a legújabb hír, hogy Pápay, a kabinetroda főnöke állítólag referált a királynak a javaslatokról.

A balázsfalvi érsekség. A balázsfalvi gör. kath. érseki székhely Mihalyci Viktor lugosi püspök választatván, a H-k értesülései szerint a kormány lugosi püspökké Rezey Szilviusz orsz. képviselőt akarja kineveztetni. Nem megjutalmazása akar-e ez lenni annak, hogy Rezey az egyházpolitikai harcokban oly hűségösen maradt meg a szabadelvű pártban?

Katholikus pártalakulás. Örvendtes hírt vetünk Zurányból, Pulszky Ágost választókerületéből. A zurányi kerület papjai ugyanis (Horák plébános is?) Miklósfalván konferenciát tartottak, melyen kimondták, hogy katolikus pártot alakítanak. Ez első következménye Pulszky Ágost megválasztásának.

Liberális taktika. A liberális rendszer most már nemcsak a politika téren, hanem a társadalmi és vallási téren is megtámadja a katolikusokat s azok vezetőit. A kormány által favorizált „Magyar Újság“ keddi számában egy állítólagos kanonok krokodilus-könyvet ír azon szomorú állapotok felett, melyek a Szent-István-Társulatban uralkodnak. A „kanonok“ ur szerint az említett társulat egy idő óta teljes tespedésnek, süllyedésnek indult és holmi magánérdekeket szolgál. A kanonok ur s vele együtt a „Magyar Újság“ meg lehet nyugtatva. A Szt.-István-Társulat mindég jobban teljesítette az egyház és a társadalom iránti kötelességeit, mint — sajnos — számos egyházi

TÁRCA.

A gyermek előkészítése az iskolára.

Írta: Almásy Ferenc.
Vége.

A mondottakban találja magyarázatát az is, hogy miért nem bír fogalmal a a vakonszületett a színről, a siketnéma a hangról.

Jó, ha a gyermek egyes elvont fogalmakkal is megismerkedhetik a szülői háznál.

A tapintatos s a nevelés rendkívüli fontosságát érző anya e tekintetben is sokat tehet; jó, rossz, igazságos, igazságtalan, rest, tilos, hála, hazugság ezek oly fogalmak, melyek a gyermek lelkében könnyen fogamzanak meg, ha az ezen fogalmak szerzősére kínálkozó alkalmat felhasználja a szülő el nem mulasztja.

S ezzel áttértek a sziv vagy érzőtehetőség képzésére, az emberi boldogságnak ezen fontos tényezőjére, mely ellen napjainkban a szülők legtöbbet hibáznak közönyösségükkel, nem fontolva meg azt, hogy a szivképzés elhanyagolásával megfosztják az élet szépségétől, örömeitől a gyermeket.

Azt mondja a nagy költő Göthe: „Utat a széphez a sziven keresztül kell vinni.“ De igaz is. Mert a kiben minden szó, jó és nemes iránt fogékony kebel dobog, az fogja csak szellemi képességét a közjó s mások érdekében előnyére működtetni.

Szintén egy fontos kötelessége a szülőnek, hogy gyermekében a jó, szép és igaz plantáját iltesse. Mert mit is ér ott a legfényesebb tehetség, hol az mogromlott szivhez van kötve? Nagy ész, és a rosznak különféle nemeivel bonépesített sziv mindenne képes, csak a jóra és a nemesre nem. De melyek is azon eszközök, melyek a

sziv képzésénél a főszerepet játsszák? A gyermeknél a nemes érzelmek felkeltésénél igen alkalmas eszközül szolgálnak a látott példák, a rövid állati- vagy más mesék és erkölcsi irányú elbeszélések, adomák melyekben valamely szépség vagy az isteni magasztosság eszméje rejlik. A példa szemléltetésére gyakran van alkalom.

Tegyük fel, hogy egy koldus lép a házba; látva nyomorát, tehetetlenségét, ügyefogyottságát, a szánalom érzete fog el bennünket, s ez könyörületességre, adakozásra készít bennünket. Megfogjuk a kis gyermek kezét, elmondjuk előtte röviden, hogy ez a bácsi éhes, nincs kenyere, nem kereshet, nem tud dolgozni, mert beteg. Az ilyen embert sajnálni kell s kenyeret vagy krajcárt kell neki adni, hogy vegyen magának kenyeret hogy ne legyen éhes. Ugy-e te is onni kérsz, ha éhes vagy. Azért adjunk annak a bácsinak kenyeret vagy krajcárt, vidd el neki! Így kell a gyermek szívébe a szánalmat és könyörületet verni, így kell benne az erkölcsi érzelmeket tehetetlen, ügyefogyott embertársait iránt ápolni. Az így nevelt gyermek sohasem fogja a koldust esufolni, utálni De a gyermeket ésszerűsége, okosságra, ovatosságra is kell szoktatni. Tehát később, ha értelmesebb, azt is meg kell vele érteni, hogy nem minden kolduló ember egyszerűságra koldus is, s az olyanok, kik restségből, kényelemszoretetből, számitásból koldulnak, nem érdemelnek könyörületet s az ilyenektől, hogy a helyes utra térítsük őket, néha meg is kell tagadni az alamizsnát, vagy legalább is megfeddeni őket, télen, hegyre, és az egészséges embert megalázó életmódjukért. Ezt is lehet szemléltetni a mikor arra alkalom kínálkozik.

A sziv, illetőleg az érzelemképzés érdekében fiteendője a szülőnek, hogy gyerme-

kében a becsületörzést ápolja. Óvakodjék e tekintetben gyermekével — ha vétkozott — megvetőleg bánni, vagy tetteit örökösön ósárolni, vagy minden esokélyebb kihágásért megszégyeníteni. Ezzel a legjobb érzési gyermekben is nemtelen indulatok keltotának föl, és komoly veszély fenyegetné a nevelés sikerét. A hol alkalom kínálkozik, tiszta fogalmat kell nyujtani a gyermeknek a valódi becsületről. Rendkívül fontos még a jogérzet művelése is.

Ez egyike azon érzelmeknek, melyet nem annyira ébreszteni, mint inkább művelni és helyesen képezni kell; nagy feladat: amilyen szép, olyan nehéz. Korán kell a gyermeket arra szoktatni, hogy megkímélje azt, a mi másé, s hogy okvetlenül jóvá tegye a mások jószágán elkövetett kárt vagy sérelmet. Bő alkalmat nyujtanak a figyelmes anyának a jogérzet művelésére a gyermekjátékok. Ki nem látta még játékközben a jogérzelmek tarkánál tarkább nyilvánulásait?

Szép és nemes kötelességet teljesít a család akkor is, midőn a gyermekben ápolja a tisztelet és kegyelet érzetét. Karöltve jár a tisztelet érzelmének fejlesztésével a hálaérzelem ébresztése is. Ezek oly rokonfogalmak, hogy egyik a másik nélkül alig képzelhető. Észközeik: a szoktatás és példa.

A harag érzetét a józan s higgadt gondolkodás ezen álnok életségét el kell fojtani, nehogy később szokássá váljék; mert ez valódi kedélybetegség, mely minden nemes érzelmét gyökerében támad meg.

Ezzel a családi nevelés fontos tényezőivel végeztem: — befejezésül csak azt óhajtom felhozni még, hogy a házi nevelés mindig a maga egyszerűségében történjék, s a gyermeknek úgy tetsi, mint lelki felépülésére szolgáljon.

Azonban legtöbbször épen ennek ellen-

főru, kik nem tudni mi okból, a liberális kormány szekerét tolják.

KÜLFÖLD.

— **Ausztria,** Bécsben hétfőn és kedden az első alsó-ausztriai kath. nagygyűlés volt, melyen ezernyi résztvevőkön kívül számos egyházi és világi notabilitás jelent meg. A nagygyűlésen, a melynek elnöke Vittinghoff-Scholl báró volt, előadásokat tartottak dr. Lueger orsz. képviselő, ki a nagygyűlést üdvözölte, Klun kanonok, Wéber plébános képviselők, Freund atya az iskola-ügyről, Lichtenstein Alajos herceg az állam- és a szociális kérdéstről, és Weiss A. M. atya az egyházról és a szociális kérdéstről. A nagygyűlés igen meleg hangú üdvözlő táviratot intézett a magyarországi katolikusok vezéreihöz: Zichy Nándor és Eszterházy Miklós Móric grófokhoz.

— **Belgiumban** hétfőn a parlament megnyitására a szocialista képviselők nagy botránnyokat okoztak a megtagadták az eskü letételét. Ilyenek a liberáliszmus neveltjei!

— **Oroszország.** III. Sándor cár holttestét a hó 13-án hozták nagy gyász-pompával Moszkvából Szt.-Pétervárra, hol a Péter-Pál-templomban díszes ravatalra helyezték.

LEGUJABB.

A költségvetési vita.

A képviselőház tegnapi ülésén Szacs-vay a függetlenségi párt részéről a költségvetés ellen, a kormánypárti Prileszky Tádé pedig mellette beszélt, mire Szalay Imre hatásosan fejtegette az agráriusok panaszait és visszautasította a költségvetést. Utána Bathány Tivadár gróf nagy-szabású és osztatlan figyelemmel hallgatott beszédet mondott, melynek végén kijelentette, hogy a kilépettek nem fogadják el a költségvetést. Ezzel a kijelentéssel egyszerre minden korra meg van cáfolva a liberális részről több ízben hangzott azon hír, mely szerint a kilépettek csak az egyházpolitikában opponálnak a kormánynak.

kezdjével találkozunk s ennek kell, higgyük meg! — legelső sorban betudnunk, hogy a mértékletesség, takarékosság, szerénység s ezekkel a megelőgedés egyre ritkábbá válik mert már a gyermekek gyonge koruktól különféle fényűzéshez szokva, hiukká, piperkőökké, inyencké, ólvhajhászokká önzőké lesznek. Számítalan esetek bizonyítanak ezek mellett. Hisz nem is lehet csodálni. Lépjünk csak be egy nyilvános helyre, vagy menjünk el lakomára, nem ritkán az édes anya oldalán látjuk már a fi- vagy lány gyermeket, kinek elvetett kedveért játszótere körét még átlépnie nem volna szabad. Ugyan mi élvezet marad fenn az oly gyermeknek; micsoda vonzó, boldogított találhat majd felnőve a világban, hogyha az idősebbek élveit már gyermek korában átélte, sőt talán meg is unta? Ebből látható, hogy a családi nevelés mily rossz utakon halad. Gyermekeket kiragadják azon körből, hova koránál és szellemi tehetségei fejlettségi fokánál fogva tartozik. A nagyvási hóbort annyira elvakít sok szülőt, hogy test- és lélekben még fejletlen gyermekétől férfiú modort, komoly magatartást, korával ellentétben álló ismerteteket kíván. S mindezt, jöllehet hossz-szas, mesterkéltnél uton módon, néha sikerül is egyiknek-másiknak elérnie. Csakhogy az így árutakon elért nevelésnek lélektani alapon minő eredményt tulajdoníthatunk? Látnak magunk majdan egy embert, ki természetes szellemi fejlődésétől megfosztatván, kedélyvilága sivár, mint a Sahara, szíve érzéketlen, mint a márvány. Az ilyen csak testileg ember, lolkileg somni.

De még hány ily különféle hiányos nevelési eljárásokkal találkozunk az életben. Nem akarom e lap hasábjait példázatokkal betölteni, hanem azon óhajjal zárom be soraimat, hogy bár a család, iskola és az élet az itt elmondottaktól minél több hasznot nyerhetne!

Bathány gr. beszéde után Wekerle Sándor miniszterelnök egy óráig tartó beszédben igyekezett megcáfolni az ellenzéki szónokok által felhozottakat. Érdekes, hogy most már maga a „zenális“ pénzügyminiszter is kijelentette, hogy a költségvetés bizony nem valami fényes helyzetben mutatja be az ország pénzügyeit s hogy ezeket csak is a legnagyobb kímélet mellett lehet konszolidálnak tekinteni. A szeszmonopoliumról és az egyes adók tervezett reformjáról úgy nyilatkozott Wekerle, hogy ezek a kis embert nem fogják nagyon terhelni. Azt is igérete a pénzügyminiszter, hogy befogja hozni a b ő r z e a d ó t.

Az ülés végén Urányi Imre interpellációt intézett a belügyminiszterhez a marmarosi inségcesek felsegélése ügyében.

TÁVIRATOK.

A király föltételei.

Budapest, nov. 15. (Saját tudósítónktól.) Fejérváry Géza báró honvédelmi és Andrássy Gyula ő felsége körüli miniszterek Bécsbe utaztak. A miniszterek utjáról a lapok már tegnap azt írták, hogy ép oly könnyes misszióban járnak, mint annak idején Fejérváry br. és Tiszta Lajos gr. miniszterek, kik a polgári házasság első förendíházi loszavazása után C.-Martinba mentek az ott tartózkodó királyhoz.

A miniszterek tényleg most is az egyházpolitika és a gyengén álló kormány érdekében jártak Bécsben és kérték a királyt, hogy a megszavazott egyházpolitikai javaslatokat szentesítse.

A király ezt meg is igérete, de két feltételt alatt.

Először kikötötte, hogy ha a förendíház a hátralevő javaslatokat másodsor is elveti, a jelen országgyűlés azokat többé ne tárgyalja.

Másodsor pedig követelte a királyt, hogy a kormány tüntetőleg elítélje a Kossuth kultuszt.

Előkészületek a kath. nagygyűléshez.

A kath. nagygyűlés irodája valóságos vasuti jegyváltóhoz hasonlít. Helybeliek és vidékiek zaklatják jegyekért és valósínű, hogy a holnapi nap folyamán szétkapkodják a 10.000 állóhelyet. A végrehajtó bizottság a végszükség esetén a lövöldé kerthelyiségébe szolgáló repülő jegyeket fog szétosztani, melyekkel azonban nem lehet az elzárt helyiségekbe jutni. A beérkezett jelentések szerint a budapest-székesfejérvári vonalon ezernél több ember fog érkezni, Vasárnap reggel Uj-Szöny felől ezerkötyszáz, Veszprém és Kanizsa felől ugyanannyi. A végrehajtó-bizottság kérte Kovács Alajos déli vasuti főellenőrt és Ö. Horváth Gyula állomásfőnököt, hogy kocsikról és segédvonatokról gondoskodják; a kik megígérték, hogy fölük teltéssel intőzködni fognak arról, hogy a vidékiek fenakadás nélkül megérkezessenek és elutazhassanak. E szerint vasárnap reggel Budapestről reggel 7 órakor egymásután két személyvonat fog indulni. N.-Kanizsa, Uj-Szöny és Kis-Cell felé minden állomáson tartalék kocsik fognak készenlétben lenni, a rendes személyvonatok pedig szombat délutántól kezdve megerősítettek. Így tehát nyugodt lehet a vidéki közönség, mert mindenki be fog érni a gyűlésre.

Hogy a nagyközönség tájékozva legyen mily nagy tömegek érkeznek a nagygyűlésre, felomlítottuk, hogy Moórnál — Wekerle szülővárosából 6-7 száz ember jön, Várpá-lotáról, Kis-Czell és Veszprém környékéről 500, Isztimér, Bodaik, Csurgó 400, Urhida, Sz.-Battyán 600, Zámoly, Pátka, Csakberény 3-4 száz stb. A Tolna-, Somogy- és Zalamegyeiek tömegesen kérik a jegyeket.

A női karzatok is tarka köpet fognak nyújtani, a helybeli női intelligencia már majdnem teljesen megtöltötte a karzatokat; a főrangú nők karzatán jelen lesznek a me-

gyei arisztokracia női tagjai, a Zichy, Cziráky, Esterházy, Károlyi és György családok teljes számban.

A földszinten mintegy 200 ülőhelyet foglaltak le már a notabilitások, kik között számos arisztokrata, országos képviselő, földbirtokos, egyházi dignitárius és előkelő hivatalnok foglal helyet. Az ország legtávolibb vidékeiről is képviselve lesznek a kath. autonómiai testületek és a kath. körök.

A nagygyűlésen külön gyorsírók fogják az előre el nem készült beszédeket feljegyzeni; a sajtó képviselői azonban, amennyiben előre meg nem hívtattak, csakis névszerű jegyekkel léphetnek a gyűlés terembe.

A rendező bizottság tagjait, kiket a mult vasárnap dr. Major Ferenc, a nagygyűlés egyik tevékeny alelnöke, avatott a rendezés részleteibe, Edecs István ur, mint rendező fogja Seidel Lajos főkapitány ural vállaltva föllátni. A lövöldé termében a rendezési tisztet a kath. legényegyletnek mintegy 60 tagja fogja teljesíteni, kiket Szentiiványi Károly alelnök fog csoportokban föllátni.

A végrehajtó bizottság a hét folyamán naponként gyűlést tart a kath. legényegylet helyiségében.

A lövöldé díszítési munkálatait Say Ferenc építő-mester végzi, ki már kedden meg is kezdette az emelvények felállítását.

Ma több fővárosi lap tévesen és hiányosan közölte a nagygyűlés szónokainak névsorát. Erre nézve kijelentjük, hogy a végrehajtó-bizottság már sajtó alá adta a gyűlés részletes programját, mely szombaton fog közzététetni és a gyűlés alatt a résztvevőknek kiosztatni.

A vasárnap délelőtt érkező küldöttségeket a végrehajtó bizottság tagjai fogadják a Perronon és azokat, a kik előre lakást kértek, szállásaikra kísérik. A többiek legjobban teszik, ha részint a székesegyházba, részint a számukra előre kijelölt helyre vólnak.

A végrehajtó bizottság felszólítja a város polgárságát, hogy mindazok, a kik a nagygyűlésen résztvevő és távolabb lakó vendégek számára hajlandók lennének szobákat átengedni, szíveskedjenek azt a nagygyűlési irodájának (Szt.-István-tér 1. sz.) mielőbb bejelenteni. Kérnek egyszerűs mind a kath. polgárok, hogy a nagygyűlés napján az egész várost, de különösen a Kossuth-, Széchenyi-, Uj- és Apáca-utcákat — a merre a menet elvonul, — nemzeti lobogókkal feldíszíteni szíveskedjenek.

A székesfejérváriak a következő helyelyeken válthatják meg a belépti jegyeket: **Bévdáros:** Szt. István-ter 1. **Felsőváros:** Borrogi József és Fröschl József; **Vízváros:** Stolcnberger Ferenc és Pónzes Imre; **Rácváros:** Kostyollik Ferenc; **Tóváros:** Almássy Ferenc és hantosi Kiss Mihály; **Felsőváros II. kerület:** Fistor János, Sziksz József és Antal Ferenc uraknál.

Belépti jegyek az egyes községek plebánosainál mindenütt kaphatók.

Uló és karzatjegyéért egyenesen az irodához kell fordulni.

Az ingyenjegyek kiosztása a plebánosi és bizottsági tagok belátására bízott.

A bizottsági és rendezői jelvények a a jövő hét folyamán szintén az irodában lesznek átvehetőek.

Különösen kérjük a vasutmenti községek előjáróit, hogy a résztvevők számáról bennünket mielőbb értesítsenek, valamint arról is, óhajtanak-e különvonatot.

Külön meghívóra senkise várjon, hanem a ki jönni akar, kérjen egyenesen belépti jegyet, mely ugysis névre szól.

A gyűlés után semmiféle hivatalos bankett nem lesz, hanem mindenki tetszése szerint való vendéglőben étkezhetik.

A vidékéről érkező nagyszámú küldöttségek legjobban teszik, ha akár vasuton, akár kocsin érkeznek, egy csoportban ma-

radnak és úgy vonulnak a városház-térre, ahol a rendezők kijelölik helyeiket. A székességnyháza ügyem foghaz mindnyájan beférni, azért várják meg az isstentisztolet végét, midőn az elnökség vezetője mellett a menet megindul a lövöldébe.

Ha a küldött jegyek nem lennének elégsek, az illeték jó eleve jelentsék be az iródnak, nehogy az utolsó napokban való munkatorlóadás által zavarok származzanak. A belépti jegyek a bevonulás alkalmával a lövöldé bejáratánál látható módon viseltessenek.

A kath. nagygyűlésre a felvonulás következőképen történik.

Gyülekezés.

1. A szt. István-templom előtti téren és a szt. István-utcában a más megyebeliök és küldöttségek állnak föl.

2. Tő- és palotaváros felől a palotai kapuban egészen az iskola-utca torkolatáig, hol a tő- és palotaváros rendőrei állnak sorfalat.

3. A püspök-kutnál egészen a tűzoltó-tanyáig állnak:

A sz. egyh. alesperesi kerület (Pákozdi, Sárpentele, Urhida, Sz. Mihály.) Sz. egyh. közép ker. (Aba, Füle, Káloz, N. Láng, Polgári, Sár-Keresztúr, Szahod-Battyán.) Alsó ker.: (Alap, Előszállás, Haregfalva, K. Barnes, Sárbogárd, Sár-sz-Miklós, Vajta.) (Adony, Dana-Pentele, N. Hantos, Perkáta, R. Almás, Sárosi, Szergejyev.) (Bicske, Bia, Budakesz, Etyek, Kis-Törbágy, Mány, Persbál, Tinnye, Zsámok.) (Budaörs, Ercsi, Erd, Martonvásár, Rác-Keresztúr, Sóskut, Tárnok, Tólyna, Turók-Bálint.) A szigetiek: (Csengel, Csep, R. Keve, Ujfalu, Borosjenő, Hídegytű, Kaláz, N. Kovács, P. Csaba, Solmár, Úrm, Vörösvár, Bogdány, Csobánka, Monostor, P. Szántó, P. sz. Kereszt, P. sz. László, Pomáz, Tófalva.)

4. A tűzoltó-örtánytól a kórház felé a vízi város gyülekezik. A kórház-utcat a városház-törtől, valamint a vidékieket a vízi-városi néptől ugyan ezen városrész rendezői sorfala választja el.

5. A püspökség terén helyet foglalnak: A fejtővári felső esp. kerület: (E.-Sárkány, Balinka, Bodajk, Csáka, Csór, Iszka-szt. György, Isztimér, Kuti, Moár, Ondó.) (Csákvár, Alesuth, Boglár, Csákerény, Felcsuth, Gánti, Kozma, M. Almás, Pátka, Szaár, Zámoly.)

6. A Nádor-utcában egészen a Vajmár sarkokig a felső-város I. és II. kerülete. A püspök teret a városház-törtől valamint a Nádor-utca felől a felső-város rendezőinek sorfala választja el.

Indulás.

1. Az elnökség és 200-as bizottság kiindul az üresen hagyott városház-törtől.

2. Nyomban követi őket a Szt-István-utca álló vidékiek csoportja.

3. A vidékiek után a palota- és tőváros a Felmayer-törtől.

4. A püspök-kutnál lévő községek, utánuk a vízi város.

5) A püspöktéren lévő községek, utánuk a felső város.

A menet csendben 8-as, vagy 10-es sorokban vonul a Kossuth-, Széchenyi-utcaikon és új-uton a lövöldéig.

A menetben annyival is inkább tanácsos résztvenni, mert a lövöldébe előre be-
meneni nem lehet.

Városi és vidéki hírek.

**József Ágost főherceg Brün-
ben.** Brünből jelentik nekünk, hogy József Ágost főherceg nevével, Augustus főhercegnővel tegnap délelőtt Bécsből odaérkezett. A pályaudvaron Lipót Ferdinánd főherceg, Spens-Boden báró, Succovaty tábornok, Wieser polgármester s mások fogadták a főherceget. József Ágost főherceg a polgármester üdvözlő beszédére kijelentette, hogy nagy örömmel jött Brünbe. Ezután a főherceg egy szállóba hajtatott, a honnan József Ágost főherceg délelőtt látogatást tett a helytartónál.

**A ciszterci kiváltságos szent
rend** személyzetének névtára az 1894-95. tanévre most jelent meg. A rendnek, melynek főnöke tudvalegleg Vajda Odón apát, három konventje (Zirc, Szent-Gothárd,

Eger) és 4 rendháza (Székesfejérvár, Pécs, Baja, Budapest) van. A rend alatt ellátott lelkesítések száma 15, melyek közül kettő tudniillik Előszállás és Haregfalva a székesfejérvári egyházmegye területén van. A rend összes személyzetének létszáma 134. Ezek közt van 1 apát, 100 aldozár, 10 egyszerű fogadalmat tett növendék, 14 ifjabb növendék és 9 újoncnövendék. A rend vezetője alatt áll egy hittudományi intézet 11 tanulóval, 4 gimnázium (Eger, Székesfejérvár, Pécs és Baja.) A székesfejérvári rendház tagjainak száma 14, kik Pallér Kolomen házfőnök-igazgató alatt mind a tanügy terén is működnek.

Közigazgatási bizottsági ülés

a városnál. Székesfejérvár közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor Fiáth Miklós báró elnöklote alatt ülést tartott. Az ülés elején Havranek József polgármester jelentést tett a múlt havi ügyforgalomról. A bizottság a jelentést tudomásul vette. Jelentő továbbá a polgármester, hogy a sommási eljárásról szóló törvények vele már közöltöttek s indítványára elhatározta a bizottság azoknak 2000 példányban való kinyomatását. Ezután dr. Major Ferenc tiszti főorvos adta elő havi jelentését a város közegészségügyi állapotairól, majd a szernm tárgyában tett intézkedésről kért felvilágosítást a polgármestertől. A polgármester tudtára adta, hogy ezen ügyben a lépések már megtették a miniszteriumnál. Ezután Reö István olvasta fel árvaszéki jelentését, melyet a bizottság tudomásul vett. Majd Mensich Lajos a pénzügyigazgatóság részéről tett jelentést. A Szár örökösök felebezésének helyt adott a bizottság s a pénzügyigazgatóság által kirott tőke kamat leírását elrendelte. Majd egyenlősen tették jelentéseiket Quirini főmérnök, Ujházy Sándor kir. ügyész és Dioballa György közigazgatási előadó. A bizottság tudomásul veszi, Dieballa jelentését éljenzéssel fogadta. Dieballa jelentését lapunk legközelebbi számában egész terjedelmében közöljük. Madaras Lipót egy öntöző társulat létesítését, dr. Major Ferenc pedig a gyümölcsfaterenyésztést ajánlotta a közigazgatási előadó figyelmébe.

Köszönetnyilvánítás. A következő sorok közlésére kértünk fel: Szávis Sándor dézsánfalvi földbirtokos ur fiának esküvéje alkalmából a dunapentelei római kath. templomnak és a közösi szegényeknek 100-100 koronát ajándékozott, mely adományokért ez uton mond köszönetet a plebánia hivatal.

A megyei közigazgatási bizottsági ülés. Fiáth Miklós báró főispán elnöklote alatt a megyei bizottság f. hó 13-án tartotta meg novemberi ülését. Az ülés főbb pontjai a következők: A csendőrség jelentése után a főispán kijelenti, hogy tudomása van az ipartestületnek körvénéről, a melyben az alispántól a közbiztonsági állapotok javítását kéri; ugy szintén az inotai lelkes megmatadattásáról s arról is, hogy egy utasnak a bundáját elvették. Szerinte a csendőrség felszólítandó, hogy a közbiztonságra több gondot fordítson. Huszár Agoston alispán erre kijelenti, hogy ezen ügyben már intézkedett. Sulc Adolf keresztesi lakostól a pénzügyigazgatóság a község panaszra folytán elvette az italnérségi jogot, mert pálinka mérése a templom s az iskola mellett van, Sulc felebezett a bizottsághoz, a mely neki a regaleszerződés leteltéig megengedte a pálinka mérést. Dr. Vargha Zsigmond megyei főorvos jelenti, hogy októberben született 693 gyermek, meghalt 373. A születési többlet tehát 320.

Említést tett a főorvos az alszuthi gyógyszerumról is, a mely sikerrel alkalmazták. Többek között fömlítve Hatos János főhercegi kertész fiát, a kit a szernm pár nap alatt meggyógyított, kijelenti továbbá a főorvos, hogy a miniszterelnök egy táviratát a lapok rosszul közölték. Wekerle ugyanis a dr. Pertig által készített szernmről mondotta, hogy egyelőre bizonylatlan hatása. Mielőtt Jakob kanonok ajánlja a szernm beszerzését akár valamely meglevő alpból, akár aláírás után. Huszár Agoston alispán erre kijelenti, hogy ez ügyben kére a miniszteriumnál eredménytelen volt; felkereste ezután a szá-

revéséget, vajjon nem volna-e valamely alap, a melyből a szernmöt be lehetne szerezni? Miután a számvévség csak 10-20 frtot talált e célra, ö jónak látja valamely alpból kellő mennyiségű pénzt felvonni a szernm beszerzésére. Tóth Arthur a betegpólosi alapot ajánlja. A bizottság végre megbizta az alispánt a szernm beszerzésével. Ezután Zobel pénzügyigazgató tetemes adóhátrálékról panaszkodik. A vizsgálat a közel jövőben megindítatik. König Károly pusztazámori lakos körvényt, a melyben adóleírás kért, a pénzügyigazgatóság visszautasította, jölehet 24 holdnyi vetést a rovarféreg tönkretette. König felebezéssel élt s a bizottság tekintettel arra, hogy ily esetben meg szokták adni az adóleírás, elrendelte az adóleírás.

Sárközy Aurélné eladva szabolesi birtokát 100-000 ft hátrálékos vételért a vevő birtokára táblázlatot. Ez őszog után megadótatták ő felebezett, ezt azonban a bizottság elutasította. Molnár Károly sárosi jegyző melékjöveldemét 400 ft helyett 200 ftban állapították meg, a kereseti adót tehát az utóbbi őszog után fizeti. Csurgói Sándort vadászati kihalás miatt 30 ft erejéig megbírságotlák. Csurgói a miniszterhez felebezett, a ki a bizottság elé küldte véleményezést véget. Felebezés elutasított. Zichy Nep. János gr. jöveldemi pótdajából 425 ft 35 kr. Zichy Pál grófól 283 ft 29 kr. hibása a kirott többlet förlötetett. Cziráky Antal gróf a kézi közmunka hátrálékosokat a főmérnök figyelmébe ajánlja. Quirini megjegyzi, hogy hibába való e néppel minden vesződség. Az elmaradottak előbb utóbb törleendők. Cziráky gr. felszólalását avval indokolja, hogy ha nem lépnék fel ellenük erőlyosen, a többi megtagadja a szolgáltatást. Az ülés 12 órakor véget ért.

A jótékony nőegylet köréből.

A szegénysorsu iskolás gyermekek részére az egylet által f. évi november hó 17-én d. u. 3 órakor a polgári leányiskola nagytermében fogott a téli ruházat kiosztása megtartatni.

Szaár és Bodmér telekkönyvei.

A vaali kir. járásbírósság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szaár és Bodmér községekre vonatkozólag a szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszini eljárás a novezett községben 1894. évi december hó 3-án fog kezdődni. Ennél fogva felszólítanak: 1) mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadott előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket, igazoló okirataikat, mutassák föl. 2) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjog tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a szabáldojog telekkönyvi hatósághoz intézett szabálszerű beadvány útján kioszközöljék, avagy pedig a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok nincsenek, az átírásra szükséges adatokat megszerzoni iparkodjanak, és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átírházó telekkönyvi tulajdonos az átírházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékolengedési költségnyél is elesnek; és 3) azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett joguk törlesét kérelmezzék, illetve, hogy törles engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert őllemben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Visszaterés. Riekereszturi levelezőnk írja nekünk, hogy ott e hó 11-én botog ágyában tört vissza 60ai hitere, a román kath. vallásra Pior Jánosné, szül. Balog Ewa. A

kath. hitvallást sok ájtatos hívő jelenlétében K o r e s z t o s György plebános közbe tette, ki ez alkalommal kis, de meghatározó alkalmi beszédet intézett a visszatérthez.

— **A magyar faj eredetéről** fog felolvasást tartani a „Vörösmarty kör“ elnöke, Zichy Jenő gróf december 2-án a Vörösmarty kör helyiségében. Remélhető, hogy a kör tagjai nagy számban fogják meghallgatni a nemzetünket oly nagyon érdeklő felolvasást. A gróf f. hó végén tér vissza utazásából megyénkbe.

— **Választmányi ülés.** Jegyzőnyugdíj választmányi ülés tartatik f. hó 21-én a megyeház kistermében.

— **Rabiátus tolvaj.** Máriási István baraszkai lakos a múlt év őszén Weisz Lipót ottani lakos házáról 2 drb. festett ablak szárnyat lopott el. F. évi április 16-án pedig Dobrádi Évától pénzt követelt s midőn ez a pénzt megtagadta, Dobrádit hájánál fogva cibálta. A törvényszék tegnap tartotta ez ügyben a vögtárgyalást és Máriási Istvánt 6 hónapi fogházra ítélte. Ugy a vádlott, mint a kir. ügyész fellebbezett.

— **A ki nem kérésdőt.** Schvartz Adolf moóri születésű, izr. vallású, be nem jegyzett, de cégjegyzésre kötelezett kereskedő kereskedelmi könyveit s az állítólag általa készített mérlegeket megsemmisítette és tudva fizetési köptelenségét, a esődöt maga ellen nem kérelmezte, a miért hitelezői végrehajtás útján zálogjogot szereztek. A székesfejérvári törvényszék a tegnap tartott vögtárgyaláson tekintetbe véve a dr. Hormann Sándor védő által felhozott nyihitő körülményeket, hanyag kényvezetés és köteletségmulasztás miatt 10 fnt pénzbírságra ítélte Schvartz Adolfot. A kir. ügyész fellebbezett.

— **Népesedési mozgalom.** Székesfejérvártól f. hó 4-től 11-ig született összesen 20 gyermek, és pedig 7 fi, 13 nő. Ezek közül halva született 1 fi, 1 nő. Meghaltak a fent említett idő alatt 12-en és pedig 3 gyermek, 9 felnőtt. Mint halálok szerepelt tüdővész 2, bronchitis és orrszakos halál 1—1 esetben.

— **Körözesek.** A budapesti IV. ker. kapitányság a moóri születésű H ö h e r János kocsiát, a csik-szeredai rendőrkapitányság pedig a családrendtartás elleni kihágás miatt elmarasztalt rácalmási születésű R o b o z Róza családleányt körözi.

Irodalom és Művészet.

— **A szociáldemokrácia céljai és a liberális eszmék.** P a c h t l e r Mihály után H u s z á r Károly székesfejérvári kanonok. E cím alatt hagyta el most a sajtót egy 120 oldalra terjedő könyvecské, mely népszerűen és érdekesen foglalja a szociáldemokrácia és a liberalizmus korszerű kérdéseivel s mindkét áramlat politikai, vallási és gazdasági eszméit fejtegeti. Melegen ajánljuk a tanulságos könyvecskét az érdeklődők figyelmébe. A könyv H u s z á r Károly kanonoknál kapható. Ára — kr.

— **Az Oktató Népkönyvtár IV. évfolyamának 1-ső füzeté** már megjelent. Az első füzet a „J ó I s t e n k é p e s k ö n y v e, k é p e k n é l k ü l !“ című jeles munkát közli 3 és 1/2 íves füzetben. Érdekes a negyedik iv, a mely népies nyelven hoz hasznos tudnivalókat. Téli estéken hasznosabb tanulságosabb olvasni valót alig adhatnak a népnek. Melegen ajánljuk pártolásra a jó hírű vállalatot. Ara a havonként megjelenő folyóiratnak egész évre 2 fnt 50 kt. v. 20. sac. Megrendelhető az „O k t a t ó N é p k ö n y v t á r“ szerkesztőségében (Pozsony ferenciek.)

Közgazdaság.

— **Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület** vasárnap rendkívüli közgyűlést tartott, mely impozáns tüntetés volt a kormány emberei által az elnökségből kibuktatott D e s s e w f f y Aurél gróf mellett. A közgyűlés, melyen közgazdasági életünk kimagasló alakjai ugyszólván egytől-egyik jelentek meg, a lelnőkök és a hiányzó választmányi tagok megválasztására lett volna hivatal, azonban heves vita után elhatározták, hogy tekintettel arra, hogy a kormány nem szabályszerűen össze hívott közgyűlés határozatai ellen kifogást emelhetett volna, dec. elejére halasztották. A közgyűlés után a Hungaria szállóban díszedést volt, melyen a kormány gazdasági politikáját ellenző gazdák rendkívül szép számban gyűltek össze. Az első felköszöntőt K á r o l y I. S. gróf mondta, hangsúlyozva a gazdák összetömörülését a kormány által elhanyagolt mezőgazdaság

védelmére. Utána Zichy Nándor gróf a következő pohárköszöntőt mondta:

Minden helyzet megteremtí a maga embereit, a kik ott vannak az ügyek élén, mikor azoknak megindulniok kell. Mi nem tehetünk egyebet, mint hálával elismerni a gondviselés kegyességét és bizalommal fordulni azokhoz, a kiket odaállított, hogy vezessenek bennünket.

A mi gazdasági viszonyaink siralmasak egész a mai napig. (Ugy van!) Mikor az alkotmányos élet megindult, akkor egy cikkben, mely érdemfeletti viszhangra láált, azt mondtam, hogy Magyarországnak iparra, kereskedeésre van szüksége és hogy ez megteremjen, nekünk gazdáknak kell vállunkra vennünk a terhet és viselni. De nem is azért szölok, hogy mi gazdák nem akarunk-vinni a terheket. Viseljük mi azokat, ha kell, mig le nem görnyedünk alatta, de azt kívánjuk s joggal kívánhatjuk hogy a gazda érdeme ismertessék el, érdekei karoltassanak fel, mely érdekek egyttal a haza érdekei is (Helyeslés.) és nem önzés vezérel bennünket, mert a magyar gazda érdekeinek felkarolása az ipar és kereskedeés érdekét, javát is szolgálja.

A magyar gazda nélkül ezek nem boldogulnak, ök nélkülünk és a haza nélkül nem boldogulhat.

Azok közt, kik a magyar gazda érdemei felkarolásán s a magyar gazda boldogulhatásán már is oiy szép sikerrel munkálkodnak és az ügynek sietnek élére állani, ott áll első sorban K á r o l y i Sándor gróf, a kinek nagy része van a magyar független gazdák mai sikerében.

— **Fejérmegyei buza a budapesti gabonapiacra.** A budapesti gabonapiacra eladatott nov. 12-én: 700 mm 81 k. 6-7 1/2, 400 mm. 79 k. 6-60 frt, 400 mm. 79 k. 6-60 frt. — Nov. 13-án: 500 mm. 80 k. 6-70 frt, 1450 mm. 79-3 k. 6-65 frt, 2200 mm. 76-2 k. 6-7 1/2, 400 mm. 79 k. 6-60 frt.

— **Székesfejérvári piaci árak** 1894. november 14-én.
 Gabona: buza 5-80—6-00; rozs 4-80, 4-90; árpa 5-80—6-10; zab 5-50—5-60; kukorica 5-00—5-20; csöves kukorica 2-80—2-90 frt. bab 8-20—8-40 frt métermázsanként.
 Hizott sertés: könnyű 26—28; nehéz 31—32 kr. klg. eleven súly szerint.
 Borju: könnyű 28—29; nehéz 32—36 kr. klg. eleven súly szerint.

HEKSCHER JÓZSEF bankár és váltóiroda tulajdonoshoz Hamburgban.

Főnyeremény 500,000 márká, esztleg hirdetemény 500,000 márká.

Szerencse Szerencse

Meghívó ama NYERÉS-ESÉLYRENEK (Change-ök) részvételére, melyet a HAMBURG állam által biztosított nagy

PÉNZ-LOTTO

nyújt és a melyen **10 millió és 868900 márkát** ökövetlen nyerhet kell.

Ezen előnyös PÉNZ-LOTTO nyereményei jöven természetileg csak 110,000 sorsszám, a következők:

A legnagyobb nyeremény esztleg 500,000 márká.

Párlmia 300,000 márká	46 nyeremény á 500 márká
1 nyeremény á 200,000 márká	108 nyeremény á 300 márká
1 nyeremény á 100,000 márká	206 nyeremény á 200 márká
2 nyeremény á 75,000 márká	752 nyeremény á 100 márká
1 nyeremény á 50,000 márká	1520 nyeremény á 400 márká
1 nyeremény á 25,000 márká	20 nyeremény á 300 márká
1 nyeremény á 15,000 márká	180 nyer. á 200 150 márká
1 nyeremény á 10,000 márká	88945 nyeremény á 150 márká
1 nyeremény á 5,000 márká	6894 nyer. á 134, 100, 98 márká
1 nyeremény á 4,000 márká	6846 nyer. á 69, 42, 20 márká
3 nyeremény á 20,000 márká	
21 nyeremény á 10,000 márká	Egészbe 55,400 nyeremény

néhány hónap letele alatt 7-szeri felosztás mellett biztosan történnik.

Az 1-ső oszt. főnyeremény 50,000 márká, a 2-ik oszt. 55,000 márká, a 3-ik oszt. 60,000 márká, a 4-ik oszt. 75,000 márká, a 5-ik oszt. 70,000 márká, a 6-ik oszt. 75,000 márká, a 7-ik oszt. 200,000 márká és a 300,000 márkás melléknyereményvel, esztleg 500,000 márkára emelkedhetik.

Az 1-ső hivatalosan megállapított sorsszámait **egy egész eredeti sorsszám csak 3,50 kr., egy fél eredeti sorsszám csak 1,75 kr., egy negyed eredeti sorsszám csak 90 kr.** azonnal megkapja a hivatalos huzási listáján.

Az állam kiesésével ellátott sorsszámai tervezet, mely a betétekről és a nyeremények elosztásáról a 7-ik osztályban felváltásosítást nyújt, **kiváratra ingyen kiltádom meg és pedig előre.**

A nyeremények kifizetése és szétküldése az érdekeltek részére közvetlen általannal esztéközíteték pontosan és a legszigorubb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postánálváltványul vagy levél útján kérem. Köszölvén a huzások ideje, a megrendelésekkal azonnal bizalomteljesen forduljanak, legkésőbb **1894. november 21-ig**

Vasúti menetrend!

Budapest központból Kelenföldre indul

Reggel: 6 óra 40 percek.
 Délután: 2 óra 05 percek.
 " 4 óra 25 percek.
 Este: 7 óra 15 percek.
 " 8 óra 50 percek.

Bpest központból Kelenföldre érkezik:

Reggel 7 óra 13 percek.
 Délután 2 óra 31 percek.
 " 5 óra 32 percek.
 Este 7 óra 50 percek.
 " 9 óra 32 percek.

Budapestről Székesfehérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
 Martonvásárról indul 8 ó. 13 p. reg.
 Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 16 p.
 Délbe 2 ó. 25 p. indul vegyesvonat.
 Martonvásárról indul 3 ó. 30 p. d. u.
 Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 27 p.
 Délután 5 ó. 25 p. vegyesvonat indul
 Martonvásárról indul 6 ó. 31 p. este.
 Székesfehérvárra érkezik 7 ó. 39 p.
 Este 7 ó. 45 p. a gyorsvonat indul
 Martonvásárról indul 8 ó. 31. este.
 Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 10 p.
 Este 9 óra 25 perczkor indul
 Martonvásárról indul 10 ó. 35 p. este.
 Székesfehérvárra érkezik 11 ó. 33 p. éj.

Székesfehérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
 Martonvásárra érkezik 5 ó. 21 p. éj.
 Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.
 Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
 Martonvásárra érkezik 7 ó. 16 p. reg.
 Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
 Délelőtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
 Martonvásárra érkezik 9 ó. 29 p. d. e.
 Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
 Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
 Martonvásárra érkezik 3 ó. 32 p. d. u.
 Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
 Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
 Martonvásárra érkezik 7 ó. 08 p. este.
 Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.

Kelenföldről Budapest felé indul

Reggel 6 óra 21 percek
 Délelőtt 8 óra 08 percek
 " 10 óra 04 percek
 Délután 4 óra. 23 p. (csak Budára.)
 Este 8 óra 04 percek

Kelenföldről Bpest központba érkezik

Reggel 6 óra 40 percek
 Délelőtt 9 óra 15 percek
 " 10 óra 35 percek
 Este 8 óra 40 percek

Sz.-Fejérvárról Nagy-Kanizsa felé:

Délelőtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
 Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.
 Délután 4 óra 33 p. vegyesvonat indul
 Siófokra érkezik 5 óra 52 percek.
 Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.
 Este 9 óra 17 p. gyorsv. indul
 Siófokra érkezik 10 óra 10 perc.
 Nagy-Kanizsára érkezik 12 óra 10 p.
 Éjjel 11 óra 43 perczkor indul
 Siófokra érkezik 1 óra 03 percek.
 Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Sz.-Fejérvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
 Siófokról indul 7 óra 46 percek.
 Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 39 p.
 Reggel 10 óra 0 p. vegyesvonat indul
 Siófokról indul 12 óra 52 percek.
 Székesfehérvárra érkezik 2 óra 10 p
 Délután 2 óra 0 perczkor indul
 Siófokról indul 4 óra 45 percek.
 Székesfehérvárra érkezik 6 óra. este.
 Éjjel 12 óra 15 perczkor indul
 Siófokról indul 2 óra 58 percek.
 Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 16 p. reg.

Bicskéről Kelenföldre indul

Reggel 5 óra 04 percek
 " 5 óra 45 percek
 Délelőtt 7 óra 40 percek
 Déli 12 óra 26 percek
 Délután 5 óra 0 percek
 Este 6 óra 51 percek
 " 8 óra 25 percek

Bicske felől Kelenföldre érkezik

Reggel 6 óra 12 percek
 " 7 óra 0 percek
 Délelőtt 8 óra 45 percek
 Déli 1 óra 06 percek
 Délután 6 óra 14 percek
 Este 7 óra 31 percek
 " 9 óra 25 percek

Sárbogárdról Kelenföldre indul

Éjjel 2 óra 08 percek.
 Reggel 5 óra 17 percek.
 Délelőtt 11 óra 39 percek.
 Délután 4 óra 20 percek.

Ercsiből Kelenföldre indul

Reggel 4 óra 02 percek
 " 6 óra 43 percek
 Délután 5 óra 46 percek

Érdről Kelenföldre indul

Reggel 4 óra 34 percek
 " 7 óra 07 percek
 Este 6 óra 0 percek

Adonyból Kelenföld felé indul

Reggel 3 óra 25 percek
 " 6 óra 19 percek
 Déli 12 óra 21 percek
 Délután 5 óra 20 percek

Pécs felől Kelenföldre érkezik

Reggel 5 óra 18 percek
 " 7 óra 39 percek
 Déli 1 óra 21 percek
 Este 6 óra 48 percek

Sitmegről Kis-Czell felé indul:

Reggel 6 óra 25 percek
 Délután 2 óra 40 percek

Győrből Kis-Czell felé indul:

Reggel 2 óra 10 percek.
 Délelőtt 11 óra 35 percek.

Szombathelyről Kis-Czell felé indul:

Éjjel 2 óra 10 percek.
 Délelőtt 11 óra 35 percek.
 Délután 5 óra 07 percek.

Kis-Czelbe érkezik:

Reggel 4 óra 08 percek.
 Déli 1 óra 29 percek.
 Este 6 óra 29 percek.
 " 8 óra 29 percek.

Kis-Czellből Székesfehérvár felé indul:

Reggel 4 óra 14 percek.
 Délbe 2 óra 13 percek.

Veszprémből Székesfehérvár felé:

Reggel 4 óra 19 p. vegyesvonat indul
 Várpalotáról indul 5 óra 14 perc.
 Székesfehérvárra érkezik 6 óra 0 p.
 Délelőtt 7 óra 08 percek indul
 Várpalotáról indul 7 óra 56 perc.
 Székesfehérvárra érkezik 8 ó 31 p.
 Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
 Várpalotáról indul 5. ó. 20 p.
 Székesfehérvárra érkezik 5 óra 53 p.

Székesfehérvárról Veszprém felé:

Délelőtt 9 óra 34 p. indul személyv
 Veszprémbe érkezik 10 óra 59 p.
 Kis-Czelbe érkezik 1 óra 17 p.
 Délután 1 óra 34 percek indul
 Veszprémbe érkezik 3 ó. 16 p.
 Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 14 p. este.
 Este 9 óra 27 p. vegyesvonat indul
 Veszprémbe érkezik 11 ó. 0 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfehérvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll
 Kisberről indul 5 óra 44 percek.
 Moóról indul 7 órakor
 Bodajkról indul 7 óra 27 percek.
 Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 22 p.
 Délelőtt 11 ó. 27 p. személyv. indu
 Kisberről indul 12 óra 45 percek.
 Moóról indul 1 óra 25 percek.
 Bodajkról indul 1 óra 41 percek.
 Székesfehérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u
 Székesfehérvárról Uj-Szöny felé:
 Délelőtt 10-0 p. teherv. szem. száll. ind.
 Moóról indul 11 óra 49 percek.
 Ujszönyre érkezik 2 ó. 46 p.
 Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
 Moóról indul 10 óra 40 percek.
 Ujszönybe érkezik 12 ó. 41 p éjjel